

Vlaanderen
verbeelding werkt

Impactanalyse fusie met behoud van rechtspersoonlijkheid

Vlaams-federale werkgroep fusies van gemeenten
Vlaamse ambtelijke werkgroep fusies van gemeenten
Gedachtewisseling softwareleveranciers

15 april 2024

AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR

Fusie zonder behoud van rechtspersoonlijkheid

- ▶ Huidig scenario in decreet over het lokaal bestuur

“**Art. 344.** Een vrijwillige samenvoeging van gemeenten is alleen mogelijk op een van de volgende wijzen:

1° de samenvoeging van het volledige grondgebied van twee of meer aangrenzende gemeenten tot een nieuwe gemeente zonder wijziging van de buitengrenzen; [...]

De oorspronkelijke gemeenten worden bij samenvoeging opgeheven.”

“nieuwe gemeente: de gemeente die wordt opgericht bij het samenvoegingsdecreet”

Fusie zonder behoud van rechtspersoonlijkheid

- ▶ Huidig scenario in decreet over het lokaal bestuur

“Art. 371. De samenvoeging van gemeenten heeft van rechtswege bij elke nieuwe gemeente de oprichting van een nieuw OCMW tot gevolg.

De openbare centra voor maatschappelijk welzijn van de samengevoegde gemeenten worden opgeheven op de samenvoegingsdatum..”

Fusie met behoud van rechtspersoonlijkheid

- ▶ Vraag vanuit enkele fusietrajecten aan Vlaamse Regering om bij fusie rechtspersoonlijkheid van 1 van de besturen te behouden, evenals bestaande NIS-code en ondernemingsnummers
 - Implicaties op administratief vlak
 - Implicaties op financieel vlak

Fusie met behoud van rechtspersoonlijkheid

- ▶ Standpunt Vlaams minister van Binnenlands Bestuur
 - Impactanalyse uitvoeren: voor- en nadelen van dit scenario in kaart brengen
 - Andere fusietrajecten kans geven gelijkaardige vraag te stellen
 - In voorkomend geval scenario 'fusie met behoud van rechtspersoonlijkheid' inschrijven in individuele fusiedecreten

Fusie met behoud van rechtspersoonlijkheid

- ▶ Traject met andere fusietrajecten
 - Communicatie naar fusietrajecten verstuurd op 15/3
 - Vraag aan Vlaamse Regering dient goedgekeurd te worden op gemeenteraden van alle fusiepartners
 - Uiterlijk in week van 15-19/4
 - Behandeling in commissie Binnenlands Bestuur in week van 22-26/4
- ▶ Daarom: impactanalyse klaar uiterlijk op 15/4

Fusie met behoud van rechtspersoonlijkheid

▶ Stand van zaken standpunten andere fusietrajecten

→ Volgende trajecten overwegen mee in te stappen:

- × Antwerpen-Borsbeek
- × Bilzen-Hoeselt
- × Borgloon-Tongeren
- × Ham-Tessenderlo
- × Kortesseem-Hasselt
- × Lochristi-Wachtebeke
- × Lokeren-Moerbeke
- × Ruiselede-Wingene
- × Tielt-Meulebeke

Fusie met behoud van rechtspersoonlijkheid

▶ Stand van zaken standpunten andere fusietrajecten

→ Volgende trajecten zullen niet instappen:

- × Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht
- × De Pinte-Nazareth
- × Galmaarden-Gooik-Herne
- × Melle-Merelbeke

Bevindingen federale overheidsdiensten

▶ FOD Economie – ondernemingsnummers

- Oprichting nieuwe rechtspersoon bij fusie: toekenning nieuw ondernemingsnummer
(KB 24/6/2003: ondernemingsnummer is niet overdraagbaar)
- Behoud rechtspersoon van 1 fusiepartner bij fusie: [behoud ondernemingsnummer](#)
- Behoud ondernemingsnummer kan ook als naam wijzigt van gemeente wiens rechtspersoonlijkheid behouden blijft
 - × Geen probleem voor FOD Economie, wordt in KBO geregistreerd als naamswijziging

Bevindingen federale overheidsdiensten

▶ Statbel – NIS-codes

- Fusie leidt tot oprichting van nieuwe territoriale eenheid waaraan nieuwe NIS-code wordt toegekend
- Nieuwe statistische eenheid ifv vergelijking statistische gegevens in de loop van tijd
- In beide scenario's wordt dus [nieuwe NIS-code](#) toegekend

Update 9/4:

- NIS-code stad Antwerpen kan behouden blijven als rechtspersoonlijkheid behouden blijft (beperkte wijziging van 2% in oppervlakte en bevolking)
- Andere fusiebesturen krijgen nieuwe NIS-code

Bevindingen federale overheidsdiensten

▶ POD Maatschappelijke Integratie

- Nieuwe NIS-code: alle formulieren aanpassen
- Behoud NIS-code: enkel formulieren van opgeheven entiteit(en) aanpassen, voorkeur voor dit scenario
- Ondernemingsnummer minder van belang
- Financiële steun buiten leefloon: potentieel knelpunt voor inwoners die vroeger van Antwerpen naar Borsbeek zijn verhuisd en door de fusie opnieuw in Antwerpen terechtkomen

Bevindingen federale overheidsdiensten

▶ Kruispuntbank Sociale Zekerheid

→ Vraag naar 1 methode voor alle fusietrajecten

Update 9/4:

- Bij nieuwe NIS-code: 500.000 - 1.000.000 meldingen van adreswijzigingen doorgeven aan partners, die ze moeten integreren in hun systemen. Configuraties gekoppeld aan NIS-codes aanpassen en testen
- Bij behoud NIS-code: lager aantal adreswijzigingen en eenvoudigere verwerking

Bevindingen federale overheidsdiensten

► Kruispuntbank Sociale Zekerheid

Update 9/4:

- Bij nieuw ondernemingsnummer:
 - Configuraties aanmaken voor dit nieuwe nummer
 - Impact/risico: hoog
- Bij behoud ondernemingsnummer:
 - Bestaande configuraties kunnen worden hergebruikt en configuraties voor verwijderde nummers kunnen worden gedeactiveerd
 - Impact/risico: zeer beperkt
- In beide gevallen: mappen van oude OCMW's moeten gekopieerd worden naar map van nieuwe OCMW

Bevindingen federale overheidsdiensten

- ▶ Kruispuntbank Sociale Zekerheid

Update 9/4:

- GSS-project: elke gemeente kan specifiek verwerkingsverzoek indienen als onderdeel van 'automatische' toekenning van afgeleide rechten.
- Als de gemeente verandert, zal de configuratie moeten worden aangepast, net als waarschijnlijk de beslissing.

Bevindingen federale overheidsdiensten

▶ Rijksdienst Sociale Zekerheid

- Scenario fusie met behoud van rechtspersoonlijkheid is geen probleem als ondernemingsnummer ook behouden blijft
- Wel problematisch zou behoud van ondernemingsnummer zijn in scenario fusie met oprichting van nieuwe rechtspersoon: negatieve ervaringen mee
- RSZ-inschrijvingsnummer kan behouden blijven
- Vestigingseenheden van ondernemingen: kunnen behouden blijven. Gemeenten zullen mogelijk wel een opkuis willen doen van vestigingsplaatsen (gemeentehuizen die verdwijnen, technische diensten die samengevoegd worden...). Benaming van vestigingen zal moeten worden aangepast

Bevindingen federale overheidsdiensten

▶ FOD Financiën

- Rulings zijn gelinkt aan ondernemingsnummer
- Maar fusie kan beschouwd worden als reorganisatie die ingrijpend effect heeft op afgesloten rulings
- Best voor elke ruling prefiling vragen bij rulingdienst, met vraag naar concrete fiscale gevolgen
- Geldt in beide scenario's

- Geen bezwaar om NIS-code te behouden
 - × Precedent op arrondissementsniveau in Waals Gewest (Doornik/Moeskroen): NIS-code behouden, dus technisch mogelijk

Bevindingen federale overheidsdiensten

▶ Federale Pensioendienst

- Behoud ondernemingsnummer is geen fundamenteel probleem, financiële impact beperkt
- MAAR artikel 16/1 wet van 24 oktober 2011 'betreffende het gesolidariseerd pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen' niet van toepassing
(regelt behoud van korting van ex-pool 1 voor fusiebesturen)
- Daardoor geldt algemene regeling: korting kan enkel worden toegekend aan ex-pool 1 bestuur waarvan rechtspersoonlijkheid behouden blijft
 - × Financiële impact beperkt, want reservefonds is eind 2026 uitgeput

Bevindingen federale overheidsdiensten

► Federale Pensioendienst

Update 9/4:

- Ex-pool 2-besturen waarvan rechtspersoonlijkheid behouden blijft
 - × Antwerpen: loopt +/- 55.000 euro mis voor Borsbeek
 - × Hasselt: loopt +/- 55.000 euro mis voor Kortesseem
 - × Tessenderlo: loopt +/- 103.000 euro mis voor Ham
 - × Tongeren-Borgloon: loopt +/- 74.000 euro mis voor Borgloon

Bevindingen federale overheidsdiensten

- ▶ FOD Binnenlandse Zaken - Rijksregister

- Technische medewerkers zijn bevraagd op vlak van impact op ICT, waaruit voorkeur blijkt voor behoud van NIS-code
- Nog geen andere feedback

Bevindingen federale overheidsdiensten

▶ FOD Beleid en Ondersteuning (BOSA)

- Nieuwe NIS-code zou betekenen dat heel wat adressen wijzigen
- Heeft grote impact voor Antwerpen
- Staat positief t.o.v. behoud NIS-code

Bevindingen federale overheidsdiensten

▶ FOD Justitie

→ Geen impact voor indeling in gerechtelijke arrondissementen en kantons

Bevindingen federale overheidsdiensten

- ▶ Federaal Agentschap voor Veiligheid van de Voedselketen
 - Impact beperkt, wordt verder onderzocht

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

- ▶ Departement Financiën en Begroting
 - Schuldovername is op 30/9/2024; daarna geen interactie meer met oorspronkelijke of nieuwe gemeenten – dus geen impact
 - Impact voor uitbetalingssysteem Orafin dient nog onderzocht te worden: uitbetaling aan oorspronkelijke gemeente moet nog mogelijk blijven na 1/1/2025 (
 - × Rechtsvorm ‘sluiting van vereffening’
 - × Status ‘stopgezet’

Update 9/4: geen belemmering m.b.t. uitbetaling – alle inkooporders en niet-betaalde facturen worden overgezet naar gemeente wiens rechtspersoonlijkheid behouden blijft

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

- ▶ Vlaamse Belastingdienst
 - Geen probleem voor OOV en APB
 - Beperkte impact op ICT-toepassingen

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

► Digitaal Vlaanderen

Update 9/4:

→ Behoud NIS-code

- × Voor sommige toepassingen positief, omdat het voor minder aanpassingen zorgt. Hierdoor zullen er ook minder mutaties zijn bij alle afnemers en gekoppelde systemen.
- × Houdt ook risico's in. Er is geen eenduidige link meer tussen NIS-code en grondgebied. Alles hangt af van interpretatie samen met de datum.
- × Ook moet er voor historische dossiers gezorgd worden dat de juiste postfusiegemeente aan de juiste dossiers van de prefusiegemeenten kan, naast de eigen huidige dossiers.

→ Deze redenering geldt ook voor het ondernemingsnummer

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

▶ Digitaal Vlaanderen

- OVO-codes: als ondernemingsnummer behouden blijft, kan dit ook behouden blijven
- Aanpassingen aan digitale toepassingen in beide scenario's
- Nog niet mogelijk om in te schatten of dit besparing inhoudt

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

- ▶ Agentschap Binnenlands Bestuur

Update 9/4:

- Voorstander van nieuwe NIS-code in beide scenario's
- Behoud NIS-code zorgt voor problemen bij toekenning van statistieken en tijdsreeksen – geen eenduidige link meer tussen NIS-code en bestuurlijke eenheid
- Wijziging verkiezingssoftware nodig – risico op regressie en impact op timing van lancering
- Impact voor digitale toepassingen is overwegend negatief

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

- ▶ Departement Omgeving
 - Omgevingsloket + vergunningenregister
 - Geen impact voor OVAM, wel minder risicogronen die overgedragen worden
 - Impact nog verder te onderzoeken

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

- ▶ Departement Cultuur, Jeugd en Media
 - Geen grote problemen voor digitale toepassingen (lokale vrijetijdsmonitor, jeugdmap...)
 - Zou zelfs duidelijker kunnen zijn voor de klant dan huidige werkwijze

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

- ▶ Departement Mobiliteit en Openbare Werken
 - Beperkte positieve impact bij behoud ondernemingsnummer
 - In geval van nieuwe NIS-code zullen aantal toepassingen aangepast moeten worden
 - Als NIS-code niet wijzigt, is er minder werk

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

- ▶ Departement Werk en Sociale Economie
 - Beperkte positieve impact voor eigen dossierbehandelingsapplicatie (Platos)
 - Geen impact voor regierol sociale economie en werk
 - IMW, sine, ALD: maakt weinig verschil
 - Digibankprojecten: er is een impact, maar die is in beide scenario's gelijk
 - Lokale partnerschappen Europa WSE: positieve impact (geen admin / fin aanpassingen)
 - VOP-dossiers: impact beperkt bij behoud ondernemingsnummer

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

▶ Departement Zorg

- [Erkenningen als instelling voor schuldbemiddeling kunnen behouden blijven](#) voor gemeenten wiens ondernemingsnummer behouden blijft
- Idem voor erkenningen autonoom vrijwilligerswerk en erkenningen arbeidsmatige activiteiten
 - × Positieve impact
- Bij behoud van ondernemingsnummer kunnen toegangen op vlak van e-Health en certificaten behouden blijven

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

- ▶ Agentschap Opgroeien + VAPH
 - Gelijkaardige impact als bij Departement Zorg
 - Positief qua vergunningen en IT-toepassingen

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

- ▶ Agentschap Wonen in Vlaanderen
 - Op het eerste zicht geen negatieve impact

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

- ▶ Agentschap Onroerend Erfgoed
 - Behoud NIS-codes zou moeilijkheden met zich meebrengen, maar niet problematisch
 - Nog verder te bekijken

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

- ▶ Vervoersmaatschappij De Lijn
 - Op eerste zicht geen grote verschillen, moet nog verder bekeken worden (o.a. financiële impact)

Bevindingen Vlaamse overheidsinstanties

- ▶ VLAIO
- ▶ **Update 9/4:**
 - Weinig of geen impact

Verder verloop

- ▶ We zullen u op de hoogte houden van het resultaat van de impactanalyse + de uiteindelijke keuzes
- ▶ Als u contact met ons wil opnemen, dan kan dit via fusies@vlaanderen.be